

Роксолана ХРАПЛИВА
здобувач вищої освіти 2 курсу ОС «бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Науковий керівник: РОЛЯК Ангеліна Олексіївна
канд. пед. наук, доцент кафедри іноземних мов,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Відповідно до навчальних програм, дисципліна «Англійська мова» є обов'язковою у підготовці здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальностей «Економіка», «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування»; «Менеджмент»; «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»; «Публічне управління та адміністрування». Зміст навчальної програми «Англійська мова» передбачає систематичне оволодіння студентами базовими мовленнєвими навичками, що включають читання, письмо, активне спілкування та аудіювання [1]. Крім того, основними завданнями вивчення дисципліни «Англійська мова» є набуття навичок практичного використання іноземної мови в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тем, обумовлених повсякденними розмовними, міжкультурними та професійними потребами; використання усного монологу та діалогів у контексті побутової, суспільно-політичної та фахової тематики; переклад текстів, що містять особливі лексичні одиниці, вирази, фразеологізми та конструкції у професійній сфері та загально-побутовій сфері з іноземної мови на рідну [3].

Для досягнення вищезгаданих цілей та розширення базових професійних компетентностей, здобувачі бакалаврського рівня у сфері економіки на практичних заняттях з англійської мови повинні, перш за все, зосереджуватись на опрацюванні та накопиченні повсякденної й професійної лексики, що

надасть можливість майбутнім спеціалістам впевнено спілкуватись та успішно застосовувати англійські конструкції відповідно до проблемної ситуації [6].

Аналіз навчальних програм закладів вищої освіти України та Європи продемонстрував, що теми для практичних занять з англійської мови не є універсальними, а залежать від вектору освітнього середовища ЗВО [2]. Міністерство Освіти надає лиш загальні рекомендації, щодо спрямованості тематичного матеріалу [4]. Конкретизація іншомовного профілю лежить повністю на навчально-педагогічних працівниках університету. В українському контексті вивчення англійської мови на першому та другому курсах технічних ЗВО зосереджується на загально-побутовій тематиці з вкрапленнями лише невеликої кількості фахової економічної термінології [5].

Таблиця 1

Теми практичних (лабораторних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Знайомство	4	
2	Тема 2. Етикет.	4	2
3	Тема 3. Робочий день.	4	
4	Тема 4. Подорожі та туризм.	4	
5	Тема 5. Моє місто та країна.	4	2
6	Тема 6. Їжа. Продукти харчування	4	2
7	Тема 7. Спорт.	4	2
8	Тема 8. Система вищої професійної освіти	6	
9	Тема 9. Аграрна освіта	4	2
10	Тема 10. Економічна освіта	4	
11	Тема 11. Сільське господарство: витоки.	4	
12	Тема 12. Сучасні технології розвитку економіки сільського господарства	4	2
13	Тема 13. Сучасні професії в галузі економіки	4	2
14	Тема 14. Технології розвитку професійних компетентностей	4	2

Таблиця 1 демонструє тематичне наповнення навчальної програми дисципліни «Іноземна мова» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальностями економічного спрямування. Аналіз навчальних програм з іноземної мови Подільського державного університету показав, що зазвичай ці теми включають такі комунікативні площини, як:

знайомство; робочий день; лінгвокраїнознавство; Україна; подорожі; соціальне життя; здоровий спосіб життя; економічна освіта; університет; освіта в Україні та за кордоном; професія; кар'єра; сільське господарство; економічні проблеми суспільства. Як бачимо, додати професійний контекст можна у другу, третю та п'яту теми, що повністю відносяться до першого курсу, а на другому курсі (починаючи з восьмої) практично всі теми носять професійне спрямування.

Важливо, що таке тематичне спрямування було розроблено відповідно до потреб студентів саме економічних спеціальностей, беручи до уваги індивідуальний та міждисциплінарний підходи [7].

Список використаних джерел:

1. Роляк А.О. Неперервна професійна освіта: Європейський вимір. Збірник наукових праць міжнародної науково-практичної конференції: *Аграрна наука та освіта в умовах євроінтеграції*. Ч.2, 20-22 березня 2018 р. (ПДАТУ, м.Кам'янець-Подільський). Тернопіль: Крок. С. 337–339.

2. Роляк А.О. Логіка реформування університетської освіти в європейському просторі: епоха знань. *Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"*. 35 (2), Том II (14): Тематичний випуск "Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання", 2015. С. 91–98.

3. Humeniuk I. Lexical approach in teaching idioms. Збірник наукових праць III міжнародної науково-методичної конференції: *Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої та професійної освіти*. Ч.1, 4 жовтня 2019р. (ПДАТУ, м.Кам'янець-Подільський). Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В. С. 91–93.

4. Ogienko O. Model of Professional Teachers Competences Formation: European Dimension. *Teacher Education Policy in Europe (TEPE), Network*. 2009.

5. Roliak A.O. Education Programs of Professional English Course for Management Students in Ukrainian Environment: Competence Approach. *Development of Modern Science Under Global Changes: Conference Proceedings*,

22 May, 2020. Riga, Latvia: Baltija Publishing. 2020. P. 25–28. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-52-5>

6. Roliak A.O. Competence-based “Professional Foreign language” Educational Programs for Students of Economic Specialties: Ukrainian through European Dimension. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, VIII (89), Issue: 221, 2020. Budapest. P. 15–18.

7. DOI: <https://doi.org/10.31174/SEND-PP2020-221VIII89-03>

8. Troyan F. Standards for Foreign Language Learning: Defining the Constructs and Researching Learner Outcomes. *Foreign Language Annals*, 2012. P. 118–140. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1944-9720.2012.01182.x>